

Motie: Geef de gemeenten weer financiële ruimte

De raad van de gemeente Rheden in vergadering bijeen op 30 juni 2020, sprekende over de kadernota

Constateerend dat

- Vrijwel alle gemeenten in Nederland de afgelopen jaren te maken hebben met (forse) bezuinigingen en/of aanspraak moeten doen op reserves;
- Eén derde van de gemeenten in Nederland geen sluitende begroting kon leveren voor het begrotingsjaar 2020;
- Gemeenten over het hele land getroffen blijven worden door het verstrekken van onvoldoende middelen vanuit het Rijk, zoals
 - o Onvoldoende overdracht van budgetten bij de decentralisatie van de taken in de jeugdzorg, WMO en participatie;
 - o Opschalingskorting;
 - o Toename wettelijke overhevelingen en taken waar gemeenten verantwoordelijk voor worden i.p.v. het Rijk, waarbij dit vaak gepaard gaat met structureel minder middelen;
 - o Nadelen door het verband tussen achterblijvende investeringen bij het Rijk en de uitkering uit het gemeentefonds via het trap op trap af systeem
- De herverdeling van het gemeentefonds de financiële situatie voor kleinere gemeenten verder dreigt te verslechteren;
- Vanuit een breed front veel instanties en overheden zich ernstige zorgen maken over de financiële situatie van gemeenten en lokale overheden in heel Nederland (VNG, provincies, burgemeesters & wethouders, zorginstellingen, gemeenteraden, etc.)
- Wethouder financiën Dorus Klomberg van onze gemeente, onlangs de minister van Binnenlandse Zaken heeft opgeroepen de bovenstaande problemen te erkennen en, samen met de VNG en gemeenten, op zoek te gaan naar structurele oplossingen.

Overwegende dat

- De uitvoering van taken en ambities voor lokale overheden hierdoor in gevaar komen. Dit betreft de klassieke taken, de zorgtaken (jeugd) en 'nieuwe' taken al dan wel niet overgeheveld vanuit het Rijk
- Continuering van publieke voorzieningen in gevaar zijn, zoals:
 - o Bibliotheken
 - o Culturele instanties
 - o Dorpshuizen
 - o Schoolgebouwen
 - o Zwembaden;
- Noodzakelijke inzet zal worden uitgesteld of helemaal worden afgesteld op taken als:
 - o Duurzaamheid & verduurzaming
 - o Energietransitie
 - o Lokale economie
 - o Verkeersveiligheid
- De oorzaken van de verdergaande verslechtering van de financiële situatie voor gemeenten in heel Nederland, voor het grootste deel te verklaren zijn door de overdracht van te weinig middelen en besluitvorming vanuit het Rijk.
- Bovenstaande constatering en overwegingen ook voor de gemeente Rheden van toepassing zijn.
- In de gemeenteraad van Enschede een nieuw initiatief is gestart, waarbij de focus ligt op een herstructurering van het gemeentefonds en het samen optrekken van gemeenten om verdeeldheid te voorkomen (bron: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/nieuws/gemeentefonds-moet-helemaal-op-de-schop.13591094.lynkx>);

Spreekt uit:

1. Zich aan te sluiten bij de oproep van de wethouder financiën aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkszaken om samen met gemeenten en VNG op zoek te gaan naar structurele oplossingen die leiden tot een verbetering van de financiële situatie van gemeenten;
2. Roept de Minister op om over de bovenstaande problematiek zorgvuldig in gesprek te gaan met de Tweede kamer, zoals op 2 juli;
3. Roept de provincie als toezichthouder op om de in deze motie opgenomen zorgen te onderschrijven richting de Minister;
4. Roept het kabinet op
 - geen verantwoordelijkheden meer overhevelen naar gemeenten met een korting.
 - de opschalingskorting af te schaffen;
 - de kosten die gemeenten hebben gemaakt met betrekking tot de Corona-crisis zoveel mogelijk vergoed worden vanuit het Rijk;

Verzoekt de griffie:

5. Een afschrift van deze motie te versturen naar de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Commissies van Financiën van de Tweede- en Eerste Kamer, de VNG, het College en de Provinciale Staten van de provincie Gelderland;
6. Een afschrift van deze motie te versturen naar de lokale media, zoals de Gelderlander, de regiobode, etc.
7. In het najaar samen met de raad een avond te organiseren over de mogelijkheden voor uitbreiding van het lokale belastinggebied en de financieringsvorm van het Sociaal Domein

Fractie D66

Erik Roumen

Fractie PvdA

Joppe Jeroen de Ruiter

Fractie GPR Burgerbelangen

Thomas Eskes